

Мізерна Ольга Ігорівна

студентка 3-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЖОРСТОКЕ ПОВОДЖЕННЯ З ТВАРИНАМИ

Проблеми регулювання забезпечення добробуту тварин набувають досить вагомого значення у сучасному суспільстві. Особливо істотний вплив на законодавство України справили інтеграційні процеси. Україна взяла на себе зобов'язання вживати заходів для поступового приведення національного законодавства у відповідність із законодавством Європейського Союзу у різних сферах, у тому числі і у сфері забезпечення добробуту тварин.

У європейських країнах питання захисту тварин урегульоване законодавством здавна, ще у 50-х роках члени Ради Європи підписали Конвенцію з захисту домашніх тварин. В Україні ж закон про захист тварин від жорстокого поводження прийняли лише у 2006 році.

У серпні 2017 року відбулися певні оновлення, президент підписав закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження гуманного ставлення до тварин», який передбачає більш суворе покарання за жорстоке поводження з тваринами. Відповідні зміни було внесено до Кримінального кодексу.

Статтею 299 Кримінального кодексу України (далі – КК України) передбачається, що знущання над тваринами, зроблені із застосуванням жорстоких методів або з хуліганських мотивів, караються арештом на строк до 6 місяців або обмеженням волі на строк до 3 років.

Ті ж дії, зроблені в присутності малолітнього, караються обмеженням волі на строк від 3 до 5 років або позбавленням волі на той же строк.

Дії, передбачені частинами першою або другою статті, вчинені з особливою жорстокістю або у присутності малолітнього чи неповнолітнього, або щодо двох і більше тварин, або повторно, або групою осіб, або вчинені активним способом, - караються позбавленням волі на строк від 5 до 8 років [1].

Однак, варто зазначити, що у змісті даної статті існує низка неточностей, які потребують змін.

Виникає необхідність уточнення складу злочинів, передбачених частинами другою і третьою нової редакції статті 299 Кримінального кодексу України, так як дані частини за один і той самий злочин – жорстоке поводження з тваринами, вчинений у присутності малолітнього чи неповнолітнього, передбачають різні види покарання.

Слід привести у відповідність частину третю статті 299 зі статтею 67 КК України, так як серед обставин, які обтяжують покарання, відсутня така обставина, як вчинення злочину активним способом.

Також слід звернути увагу на те, що у статті 299 мовайде про тварин (умножині), а відповідальність повинна наставати і за жорстоке поводження з однією твариною.

Досить вагомою проблемою є притягнення до відповідальності на практиці. В Україні внаслідок байдужості правоохоронних органів та громадян покарання не відбувають сотні, а може й тисячі кривдників тварин.

На жаль, сфера добробуту тварин та їх захист від жорстокого поводження відносять до другорядної, особливо з позиції органів державної влади та правоохоронних структур.

Обвинувальних вироків пов'язаних з жорстоким поводженням до тварин дуже мало, що вказує на незначний розгляд даних справ. Окрім того, в більшості з вироків суб'єкт злочину сам визнає вину, що яскраво демонструє те, що в іншому разі органам досудового розслідування та дізнання довести справу до обвинувального акту складно, простіше її закрити [2].

Отже, в Україні за жорстоке поводження з тваринами передбачається кримінальна відповідальність, максимальний термін ув'язнення складає вісім років. Однак, існує низка неточностей у законодавстві, які потребують негайного виправлення задля здійснення належної кваліфікації вчиненого злочину.

Також необхідно підвищувати суспільну правосвідомість та моральність, підвищувати рівень поваги людей до тварин, почуття відповідальності, адже жорстоке поводження з тваринами завдає біль та страждання не лише самим тваринам, але й досить сильно шкодить суспільній моралі, в результаті чого становить суспільну небезпеку. Суть даної небезпеки полягає у тому, що жорстокість по відношенню до тварин може стати звичайною нормою поведінки для особи і в подальшому поширитися і на її взаємовідносини з іншими людьми.

Список використаних джерел

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III : [Електронний ресурс] Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
2. Головка І. Кримінальна відповідальність за жорстоке поводження з тваринами : Автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. юрид. наук: 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право / І. Головка. – К., 2010. – 23 с.

Ключові слова: кримінальна відповідальність, жорстоке поводження, тварини, законодавство, мораль.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Тавлуй О. В.